

türk tabipleri birliği
**mesleki sağlık
ve
güvenlik** dergisi

turkish journal of
occupational
health and
safety

- © **İnşaatlarda İşçi Cinayetleri: Ölüm ve Yaralanma Analizleri**
- © **İnşaat İşçilerinin Olmayan(!) Meslek Hastalıkları**
- © **İnşaat İşkolunda Sendikasızlık ve Yeni Örgütlenme Arayışları**
- © **İnşaat İşçilerinin Fiili Mücadeleleri ve Gelecek Hedefleri**
- © **Risk Analizine Eleştirel Bakış**

turkish medical association

48

ISSN 1302 - 48 - 41 üç ayda bir yayımlanır Nisan-Mayıs-Haziran 2013

Fotoğraf: Dr. Celal EMİROĞLU

mhgs
turkish (turkish)
turkish journal of
occupational
health and
safety

Editörler

Dr. Celal EMİROĞLU
Dr. Levent KOŞAR

Yayın Kurulu

Denizcan KUTLU
Dr. Gültekin AKARCA
Dr. Meral TÜRK
Dr. Nasir NESANIR
Dr. Nilay ETİLER
Onur BAKIR
Dr. Sedat ABBASOĞLU

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ahmet SALTIK
Prof. Dr. Çağatay GÜLER
Dr. Engin TONGUÇ
Prof. Dr. Gamze YÜCESAN ÖZDEMİR
Prof. Dr. Gazanfer AKŞAKOĞLU
Prof. Dr. Güzin ÖZARMAĞAN
Av. Hacer EŞİTGEN
Fiz. Müh. Haluk ORHUN
Prof. Dr. İbrahim AKKURT
İsmail Hakkı KURT
Prof. Dr. Kayıhan PALA
Prof. Dr. Mehmet ZENGİR
Av. Murat ÖZVERİ
Doç. Dr. Mustafa DURMUŞ
Av. Mustafa GÜLER
Prof. Dr. Mustafa KURT
Kim. Müh. Mustafa TAŞYÜREK
Doç. Dr. Nadi BAKIRCI
Psik. Dr. Nazlı Yaşar SPOR
Prof. Dr. Nevin VURAL
Dr. Nihal COŞKUN
Prof. Dr. Nergiz MÜTEVELLİOĞLU
Prof. Dr. Remzi AYĞUN
Prof. Dr. Turhan AKBULUT
Dr. Ö. Kaan KARADAĞ
Prof. Dr. Yasemin BEYHAN
Yıldırım KOÇ
Dr. Yıldız BİLGİN
Doç. Dr. Yücel DEMİRAL

Türk Tabipleri Birliği Adına Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Dr. Ahmet Özdemir AKTAN

Yazışma Adresi

Türk Tabipleri Birliği Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi
Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi
Şehit Daniş Tunaliğil Sokak No: 2 - Kat: 4 Posta
Kodu: 06570
Demirtepe/ANKARA

Telefon

0 312 231 31 79 (Pbx)

Faks

0 312 231 19 52 - 53

<http://www.ttb.org.tr/msg>
e-posta: msg@ttb.org.tr

Hazırlık ve Tasarım

Yeter CANBULAT - TTBB

Basımının İletişim Bilgileri ve Basım Yeri

Başak Matbaacılık ve Tan. Hiz. Ltd. Şti. Ankara
Tel: (0.312) 397 16 17

Yapım

Mucize Reklam
Tel: 0 312 417 10 56

Basım Tarihi

01.12.2013:

Yayın Türü

Yerel Süreli (3 aylık)

Tiraj

3.000 adet

Logo ve Kapak Hakkı TTBB'ye Aittir.

Dergide Yayımlanan Yazıların Tüm Sorumluluğu
Yazarlarına Aittir.

türk tabipleri birliği

mesleki sağlık

ve

güvenlik dergisi

Üç ayda bir yayımlanır Nisan-Mayıs-Haziran 2013

48

EDITÖRDEN

Celal EMİROĞLU

1

**İNŞAAT İŞKOLUNDA SENDİKAL YAPI,
DİRENİŞ BİÇİMLERİ VE YENİ ÖRGÜTLENME ARAYIŞLARI**
Hakan KOÇAK

3

İŞÇİ ÖRGÜTLENMELERİNDE BİR DENEYİM: İNŞAAT İŞÇİLERİ DERNEĞİ
Sıdar ÇINAR

12

İNŞAATTA İŞÇİ OLMAK
Volkan ÖĞÜT

18

**İNŞAAT SEKTÖRÜNDE GERÇEKLEŞEN ÖLÜM VE
YARALANMALARIN ANALİZİ**
Emre GÜRCANLI

20

İNŞAAT SEKTÖRÜ VE İŞÇİ SAĞLIĞI
Ercan DUMAN, Nilay ETİLER

30

**YÜKSEKTE ÇALIŞAN İŞÇİLERDE İŞE UYGUNLUK DEĞERLENDİRİLMESİ:
İŞE UYGUNLUK AÇISINDAN**
Kaan KARADAĞ, Özgür SOYDAŞ

39

RİSK KAVRAMI ÜZERİNE
Merve ÖZCAN, Veli DENİZ

43

KİTAP TANITIMI

KAPİTALİZMİN KISKACINDA DOĞA, TOPLUM VE BİLİM ONUR HAMZAOĞLU OLAYI

Cem TERZİ, Emel YUVAYAPAN, Erkin BAŞER

"Onur Hamzaoğlu Olayı", son dönemlerde yaşanan ve pek çok gerçeği daha da çarpıcı olarak gözler önüne seren bir örnek olarak zihinlere kazındı. Akademik/bilimsel çalışma ve özgürlüğün Türkiye'deki sınırlarını gösterdi; birbirinden bağımsız gibi görünen akademik faaliyet ile toplum hayatı ve yangı sisteminin nasıl kopmazca birbirine bağlı olduğunu da ortaya koydu. Peki neydi Onur Hamzaoğlu Olayı?

Kocaeli Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu, bir sanayi bölgesi olan Kocaeli-Dilovası'nda bilimsel bir araştırma yapmış ve sonuçlarını kamuoyuyla paylaşmıştı: Annelerin ilk sütünde ve bebeklerin ilk kakalarında bazı ağır metaller ve esen elementlere rastlanıyordu! Bu ürkütücü bulgular karşısında hızla önlem alması beklenen yerel ve merkezî yöneticiler; "araştırma sonuçlarını halk arasında panik yaratmak amacıyla kullandığı" iddiasıyla Onur Hamzaoğlu'na karşı çok yönlü bir saldırı başlattı... Böylece, bir bilim insanı, Galileo'dan 400 yıl sonra ama tıpkı onun gibi, vardığı bilimsel sonuçlardan vazgeçmeye zorlanıyor; vazgeçmediği için de cezalandırılmaya çalışılıyordu.

Bilim dünyası ve ilerici kamuoyu Onur Hamzaoğlu'na "Onurumuzu Savunuyoruz Hareketi" girişimiyle sahip çıktı. Hamzaoğlu, akademik özgürlük mücadelesinin simgesi haline geldi. Elimizdeki kitapta Hamzaoğlu Olayı ve bu olay üzerinden bilimsel özgürlük ve toplumsal sorumluluk konuları tartışılıyor; kapitalizmin toplumu olduğu gibi doğayı ve bilimi de bir kışkaca sıkıştırmak istediği gösteriliyor.

Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi (MSG), kendi disiplini ile ilgili olabilecek derlemeler, araştırmalar, literatür özetleri ve gündemi belirleyen olaylar ve tartışmalara ilişkin görüş ve değerlendirmeleri yayımlayan bilimsel bir dergidir. Türk Tabipleri Birliği tarafından yayımlanır.

MSG, ICMJE tarafından belirlenen standartları ve TTB Yayın Etiği Bildirgesi ilkelerini benimser. Ayrıntı için web sayfasına (<http://www.ttb.org.tr/MSG>) bakınız. MSG'de yazılar belirli başlıklarda yayımlanır (ayrıntı için; web sayfasına bakınız) ve web sayfası aracılığı ile gönderilir.

Başvurusu kabul edilen yayın türleri (ayrıntı için; web sayfasına bakınız):

- I. Özgün araştırma
- II. Araştırma raporu (ön rapor)
- III. Bakış / Görüş
- IV. Yorum
- V. Editöre mektup
- VI. İşyeri hekimleri ve işçi sağlığının diğer disiplinlerinden derlemeler
- VII. Diğer

Dergiye gönderilen yazılar öncelikle Editörler tarafından bir ön değerlendirmeye alınır. Bu ön değerlendirme sonrası Yayın Kurulu ve gerektiğinde Danışma Kurulu incelemesinden geçerek yazı hakkında karar verilir. Araştırmalar en az iki, ihtilaf durumunda üç hakeme gönderilir. Gelen görüşlere göre yayın kurulunda değerlendirme yapılır.

Yazım Kuralları:

Derginin yazı dili Türkçedir. Yazılar Türk Dil Kurumu tarafından belirlenen dil bilgisi ve yazım kurallarına uygun olmalıdır.

Yazı bölümleri:

Yazılar Windows tabanlı Microsoft Word programı ile her kenarından 3'er cm boşluk kalacak şekilde, 2 satır aralıklı olarak tüm bölümler dahil 15 sayfayı aşmayacak şekilde yazılmalıdır. Yazının sayfaları aşağıdaki bölümlere ayrılmalıdır.

1. Başlık sayfası: Bu sayfada yazının başlığı, yazarlar ve bağlı oldukları kurumlar, yazarların iletişim bilgileri (telefon numarası ve e-posta adresi) olmalıdır. Makalelerin hakemler tarafından tarafsız değerlendirmelerini sağlamak amacıyla makale metninde çalışmanın yapıldığı kurum veya çalışmayı yapan araştırmacıların kimliğinin bulunmamasına dikkat edilmelidir.

2. Özet sayfası: Bu sayfada araştırma makaleleri için sadece Türkçe ve İngilizce özet yer almalıdır. Araştırma makalesi olmayan yazılar için özete gerek yoktur.

Türkçe ve İngilizce özet: Özetlerden her biri 250 sözcüğü geçmemeli, açık ve anlaşılır biçimde çalışmayı özetlemelidir. Amaç, gereç ve yöntem, bulgular, sonuç (title, purpose, material and method, results, conclusion) bölümlerine ayrılmış olmalıdır. Anahtar sözcükler (key words): Türkçe ve İngilizce 2-5 kelime İndeks Medicus konu ve bölüm başlıklarına uygun olarak belirtilmelidir.

3. Metin sayfası: Özgün araştırmalar için yazıda şu bölümler bulunmalıdır: Giriş, Gereç ve Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuç ve Öneriler, Kaynaklar.

Kaynakların metin içinde gösterimi: Kaynaklar metin içinde kullanım sırasına göre numaralandırılmalı ve cümlelerin sonunda noktalama işaretinden sonra parantez içinde bu numara ile belirtilmelidir. Birden fazla kaynak belirtilecekse numaralar arasında virgül konmalıdır.

Kaynak listesi: Kaynaklar yazının sonunda teşekkür bölümünden sonra metindeki sıralamaya ve numaralandırılmaya uygun olarak yazılmalıdır. Kaynak yazımında aşağıda belirtilen gösterim kullanılmalıdır. Yazar sayısı 3'ten fazla ise ilk üç yazar yazıldıktan sonra "ve ark." kısaltması kullanılmalıdır. Dergi adları "Index Medicus" a göre kısaltılmalıdır.

Makale için; Güranlı GE, Müngen U, Akad M. "Construction equipment and motor vehicle related injuries on construction sites in Turkey" *Industrial Health* 2008;46(4):375-388.

Kitap için; Akkurt İ. "Mesleki Solunum Hastalıkları" Türk Tabipleri Birliği Yayınları, Ankara, 2007.

Kitap içinde bölüm gösterimi: Ünlütürk Ulutaş Ç. "Evin İçi İşyeri: Ev Hizmetleri, Ücretli Emek ve Göçmen Kadın Emegi" içinde: S.Dedeoğlu ve M.Yaman Öztürk (Der). Kapitalizm, Ataerkillik ve Kadın Emegi. SAV Sosyal Araştırmalar Vakfı Yayınları, İstanbul, 2010.

İnternette kitap ve web sitesi: T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. "Çalışma Hayatı İstatistikleri 2011" http://www.csgb.gov.tr/csgbPortal/ShowProperty/WLP%20Repository/csgb/dosyalar/ista_tistikler/yabanciizin_2011_15/3/2013

4. Tablolar / Şekiller / Resimler / Grafikler sayfası

5. Çalışmanın ana hatları: Bu sayfada çalışma/yazı ile ilgili kilit noktalar vurgulanmalıdır. Bu bölüm beş cümleden fazla olmamalıdır.

türk emek gücü
turkish journal of occupational health and safety

mesleki sağlık güvenliği

ISSN 1302 - 48 - 41

47

- İnşaat İşçisi ve Düşme Tehlikesi Otan İşler
- İstihdam Yapısı ve Emek Rejimi
- Kentsel Mekânın Yeniden Üretimi
- İnşaatta İçerik Olmak
- İşçilerin Nörolojik İzlemi ve Eğitimi

türk emek gücü
turkish journal of occupational health and safety

ISSN 1302 - 48 - 41

45-46

- Türkiye'de Kapitalizmin Küreselleşmesi Neoliberal Otörler Devlet
- Sermayenin Yerine Düşürmek Sermayenin Diline Konuşmak
- Yeniden Kamusalılık Kamusalılığı Yeniden Tanımlamak Ve Devrimsel Bir Seçenek
- Sağlık Hizmetlerinin Sermaye Birikim Sürecine Doğrudan Katkısı
- İçerik Sağlığında Kapitalizmin Yeni Üretim Modeli Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri

Hospital...
Varız, kayıp gölen yarımız
Hospital...
Göz ve kalp,
Sarıdan ve tıp
Bilim ve sanat
Söz, her şey ve yaşam
Hospital...
Tarih, duy ve umutlarımız
Hospital...
TTB, SES, TBY, İHD, KEK, DSK ve ilçemizde kangeme
Hospital...
Mor san-kurum-yığı ve ila ki kızı gidişimiz
Hospital...
Akademi, sınırsız ve dedektör
Eğitilme eğilimi, becerme
Hospital...
Rahat
Tavır
Yakış

türk emek gücü
turkish journal of occupational health and safety

ISSN 1302 - 48 - 41

44

- Hocamız Dr. Nazif Yeşiltekin
- Küreselleşme ve Üretim Emeğleşmesi Sürecinde Kadın Emegi
- Ev İşçiliğinde Değişen Dinamikler
- Ev Eksenli Çalışanların Hukuki Konumu
- Ev Eksenli Çalışma İş kazaları ve Meslek Hastalıkları
- Ev İşçiliği Toplumsal Cinsiyet ve Örgütlenme

türk emek gücü
turkish journal of occupational health and safety

ISSN 1302 - 48 - 41

43

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- Sağlık Sektörü ve Sağlık Emekçileri
- Mesleki Sağlık ve Güvenlik Riskleri
- Laboratuvarlar ve Risk Değerlendirmesi
- Radyasyon Kaynakları ve Risk Algısı
- İşyeri Tehlike Sınıfları

